

Vapepa on vuonna 1964 perustettu, viranomaisten tueksi muodostettu avustusorganisaatio erilaisten onnettomuustilanteiden varalle.

Se koostuu vapaaehtoisjärjestöissä toimivista ihmisistä, heidän osaamisestaan ja välineistään. Vapepassa on mukana 53 kattojärjestöä, yli 1000 hälytysryhmää ja yli 10 000 vapaaehtoista. Vapepa-ryhmien käytössä on suuri määrä erilaista kalustoa: viestivälineitä, moottorikelkkoja, mönkijöitä, veneitä, pelastus-/jälkikoiria, ilma-aluksia.

Vapepa:lle tulee valtakunnallisesti vuosittain n. 400 hälytystä. Valtaosa hälytyksistä on etsintätilanteita, mutta myös ensihuollon tehtävät ovat lisääntyneet viime vuosina. Vapepa:n tehtävänä on tukea viranomaisia erilaisissa onnettomuustilanteissa, mm. katoamiset, onnettomuustilanteet, tulipalot (rakennus-, metsä- ja turvesuopalot), ympäristöonnettomuudet, ensihuoltotehtävät. Tilanteissa kunkin järjestön ryhmä hoitaa ensisijassa oman toimialansa tehtäviä: Martat muonittaa, radioamatöörit viestittää, Punainen Risti antaa ensiapua jne. Useat ryhmistä pystyvät moniinkin eri tehtäviin. Tehtäviä ovat mm. etsintä, ensiapu, henkinen tuki, viestitoiminta, liikenteenohjaus, muonitus sekä muut ensihuollon tehtävät. Lähes kaikki vapepalaiset voivat toimia ympäristöonnettomuuksissa (esim. öljyn kerääminen), omaisuuden pelastamisessa (esim. talon huonekalujen siirtäminen tulvan alta, omaisuuden vartiointi palopaikalla). Ryhmät ilmoittavat valmiutensa ja hälytystietonsa valtakunnallisella hälytyskortilla.

Viranomaisten avustamiseen osallistuneet vapaaehtoiset ovat vaitiolovelvollisia. Mitään tilanteeseen liittyviä tietoja ei saa kertoa ulkopuolisille henkilöille, ei edes kotiväelle. Julkista tietoa on se, mitä tiedotusvälineissä kerrotaan.

Reserviläisjärjestöjen toimiminen osana Vapepa:a on sikäläkin perusteltua, että usein reserviläisjärjestön jäsenellä on jo valmista kiinnostusta reserviläisen perustaitoihin eli maastossa liikkumiseen ja suunnistamiseen - juurikin niistä taidoista, joista monessa Vapepa-tehtävässäkkin on hyötyä. Meillä reserviläisillä myös on usein etsintään tarvittavat perusvälineet käden ulottuvilla: Maastoon sopivat jalkineet, säänmukainen käytännöllinen ulkovaatetus ja reippaaseen ulkoilmaliikuntaan sopivia perusvarusteita kuten hyvä reppu, juomapullo ja esim. otsavalo. Reserviläisellä on yleensä myös riittävä peruskunto ja olemme tottuneet täyttämään käskettyjä tehtäviä ryhmänä.

Hausjärven reserviläisjärjestöjen Vapepa-hälytysryhmään otetaan riemulla vastaan uusia jäseniä. Käytännössä sinun tulee osallistua Vapepa:n päivän mittaiseen peruskurssiin ja etsintäkurssiin (joita järjestetään vuosittain), sekä hankkia itsellesti tuo mainittu minimietsintävarustus (eli melkeimpä ihan tavallinen metsäretkivarustus) ja olet jo täysiverinen hälytysryhmän jäsen. Kun viranomainen (poliisi, pelastuslaitos tai sosiaalitoimi) Vapepa:a tarvitsee, lähettävät he hälytyksen keskitetyn OHTO-järjestelmän kautta ja hälytysryhmän jäsenenä sinä saat sen kännykkääsi tekstiviestinä. Tekstiviestiin vastaat kulloisenkin hälytyksen kohdalla pääsetkö tulemaan vai et ja sillä siisti. Jos pääset tulemaan saat tarkemmat ohjeet tekstiviestillä kokoontumispaikalle ja toiminta jatkuu Vapepa-johtajan käskyjen mukaan.

Jos et pääse paikalle, ei se mitään, ehkä seuraavalla kerralla jo pääsetkin. Toiminta on täysin vapaaehtoista ja vie aikaasi vain juuri niin paljon, kuin katsot voivasi siihen kulloinkin antaa.

Hieno asia on siis se, että kuuluminen reserviläisten Vapepa-hälytysryhmään mahdollistaa jo olemassa olevan reserviläisosaamisen sekä -varusteiden hyödyntämisen todella arvokkaaseen työhön - viranomaisapuun - kun sitä tarvitaan. Kaikki se, mitä jo muutenkin teet ja osaat, saa näin tehokkaan kanavan tulla hyödynnetyksi.

Näillä puheilla, lähde ihmeessä mukaan ja ainakin kokeilemaan! Ota yhteyttä Vapepa-vastuuhenkilöömme Hannuun.